

2(22)
2026

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

ISSN 3041-1572 Online

УДК 338.45:620.9:351.82

[https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-2\(22\)-1303-1314](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-2(22)-1303-1314)

Назарова Світлана Олександрівна к.е.н., доцент кафедри мультимедійних систем і технологій, Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, <https://orcid.org/0009-0007-2229-423X>

Маммедов Арслан Олегович аспірант Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, <https://orcid.org/0009-0003-1933-2179>

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В СЕКТОРІ ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Анотація. В умовах енергетичної трансформації, декарбонізації економіки та зростання інвестиційних потреб у розвитку відновлюваної енергетики особливої актуальності набуває використання механізмів державно-приватного партнерства (ДПП). ДПП розглядається як інструмент залучення приватного капіталу, управлінських інновацій і технологічних рішень для реалізації інфраструктурних проєктів у секторі відновлюваної енергетики. Водночас ефективність практичного впровадження таких механізмів значною мірою стримується недостатнім рівнем методичного забезпечення, фрагментарністю підходів і відсутністю адаптованих до національних умов практичних рекомендацій. Незважаючи на наявність нормативно-правової бази у сфері державно-приватного партнерства, у практиці реалізації проєктів відновлюваної енергетики спостерігається брак уніфікованих методик підготовки, оцінювання та супроводу ДПП-проєктів, що знижує інвестиційну привабливість галузі та підвищує ризики для всіх учасників партнерства. Отже, виникає потреба в розробленні системного методичного забезпечення практичного впровадження механізмів ДПП у секторі відновлюваної енергетики. У статті проаналізовано теоретичні підходи до сутності державно-приватного партнерства та його ролі у розвитку відновлюваної енергетики; виявлено основні проблеми практичного впровадження ДПП-проєктів у галузі. Обґрунтовано структуру методичного забезпечення та запропоновано послідовність етапів реалізації механізмів ДПП у секторі відновлюваної енергетики. На підставі отриманих результатів встановлено, що ефективно впровадження механізмів державно-приватного партнерства у секторі відновлюваної енергетики потребує комплексного методичного забезпечення, яке

охоплює етапи ініціювання, підготовки, відбору, реалізації та моніторингу ДПП-проектів. Запропоновані методичні підходи доцільно використовувати органам державної влади та місцевого самоврядування під час формування інвестиційних проектів у сфері відновлюваної енергетики, а також приватним інвесторам - для зниження ризиків і підвищення прогнозованості результатів партнерства. Практичне впровадження результатів дослідження сприятиме активізації інвестиційних процесів, підвищенню ефективності управління ДПП-проектами та сталому розвитку сектору відновлюваної енергетики.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, відновлювана енергетика, енергетична інфраструктура, енергозберігаючі технології, інноваційний розвиток, природні ресурси, альтернативна енергетика

Nazarova Svitlana Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Multimedia Systems and Technologies, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, <https://orcid.org/0009-0007-2229-423X>

Mammedov Arslan Postgraduate student, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, <https://orcid.org/0009-0003-1933-2179>

METHODOLOGICAL SUPPORT FOR THE PRACTICAL IMPLEMENTATION OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP MECHANISMS IN THE RENEWABLE ENERGY SECTOR

Abstract. In the context of energy transformation, economic decarbonization, and growing investment needs for the development of renewable energy, the use of public-private partnership (PPP) mechanisms is becoming increasingly relevant. PPP is considered an effective tool for attracting private capital, managerial innovations, and technological solutions for the implementation of infrastructure projects in the renewable energy sector. At the same time, the effectiveness of the practical application of such mechanisms is largely constrained by the insufficient level of methodological support, the fragmented nature of existing approaches, and the lack of practical recommendations adapted to national conditions. Despite the existence of a regulatory framework for public-private partnerships, the practical implementation of renewable energy projects reveals a shortage of unified methodologies for the preparation, evaluation, and support of PPP projects, which reduces the investment attractiveness of the sector and increases risks for all partnership participants. Therefore, there is a need to develop a systematic methodological framework for the practical implementation of PPP mechanisms in the renewable energy sector. The article analyzes theoretical approaches to the essence of public-private partnership and its role in the development of renewable

energy, and identifies the main problems of practical implementation of PPP projects in the sector. The structure of methodological support is substantiated and a sequence of stages for the implementation of PPP mechanisms in the renewable energy sector is proposed. Based on the research results, it is established that the effective implementation of public–private partnership mechanisms in the renewable energy sector requires comprehensive methodological support covering the stages of initiation, preparation, selection, implementation, and monitoring of PPP projects. The proposed methodological approaches can be used by public authorities and local self-government bodies in the formation of investment projects in the renewable energy sector, as well as by private investors to reduce risks and increase the predictability of partnership outcomes. The practical implementation of the research results will contribute to the activation of investment processes, improvement of PPP project management efficiency, and sustainable development of the renewable energy sector.

Keywords: public-private partnership, renewable energy, energy infrastructure, energy-saving technologies, innovative development, natural resources, alternative energy.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку світової енергетики характеризується прискоренням енергетичного переходу, орієнтованого на декарбонізацію економіки, зменшення залежності від викопних видів палива та підвищення енергетичної безпеки. Відновлювана енергетика стає ключовим елементом цієї трансформації: за останні роки саме вона забезпечує понад 90 % приросту нових генеруючих потужностей у світі, а її частка у виробництві електроенергії стабільно зростає. Разом із цим масштабування ВДЕ вимагає значних фінансових ресурсів, сучасних управлінських рішень і складної інфраструктурної координації, що об'єктивно перевищує можливості виключно державного фінансування. У таких умовах державно-приватне партнерство дедалі частіше розглядається як ефективний інструмент залучення приватного капіталу та управлінських компетенцій для реалізації проєктів у секторі відновлюваної енергетики. За даними міжнародних інституцій, обсяг приватних інвестицій в енергетичну інфраструктуру у 2024 році перевищив 65 млрд дол. США, що свідчить про зростання ролі приватного сектору у фінансуванні та експлуатації енергетичних об'єктів. Водночас успішність таких проєктів значною мірою залежить від якості підготовки, чіткості розподілу ризиків та прозорості процедур, що напряду пов'язано з рівнем методичного забезпечення механізмів ДПП.

Незважаючи на поширення практики державно-приватного партнерства, у секторі відновлюваної енергетики зберігається низка системних проблем. До них належать фрагментарність методичних підходів до вибору моделей

ДПП, відсутність уніфікованих інструментів оцінки ефективності проєктів, складність прогнозування доходів в умовах змінної генерації та регуляторної нестабільності. Часто ДПП-проєкти не доходять до стадії фінансового закриття або реалізуються з підвищеними транзакційними витратами, що знижує інвестиційну привабливість галузі та довіру приватних інвесторів. Актуальність проблеми посилюється сучасними технологічними та інституційними тенденціями. Перехід від простого нарощування генеруючих потужностей до системної інтеграції ВДЕ в енергосистему потребує врахування питань балансування, розвитку накопичувачів енергії, цифровізації управління та гнучкості попиту, що ускладнює структуру ДПП-контрактів, вимагає нових показників результативності та більш складних моделей розподілу відповідальності між партнерами. Відсутність належного методичного інструментарію в цих умовах значно підвищує ризики реалізації проєктів. Для України проблема методичного забезпечення практичного впровадження механізмів державно-приватного партнерства у секторі відновлюваної енергетики має додатковий стратегічний вимір. Пошкодження енергетичної інфраструктури, зростання імпорту електроенергії та необхідність швидкого відновлення й децентралізації генерації актуалізують потребу в ефективних моделях взаємодії держави, громад і приватного бізнесу. Водночас обмежені інституційні спроможності на місцевому рівні та відсутність адаптованих методик підготовки ДПП-проєктів стримують реалізацію потенціалу відновлюваної енергетики як інструменту енергетичної стійкості.

Таким чином, формується ключова науково-практична проблема, що полягає у невідповідності між зростаючою потребою у широкому застосуванні державно-приватного партнерства в секторі відновлюваної енергетики та недостатнім рівнем методичного забезпечення його практичного впровадження, що зумовлює необхідність розроблення системного, комплексного та адаптованого до сучасних викликів методичного підходу, який би забезпечував підвищення ефективності ДПП-проєктів, зниження ризиків для учасників і досягнення стратегічних цілей сталого енергетичного розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розвитку електроенергетики, зокрема її проблем і перспектив, а також напрямів модернізації енергетичного сектору України є предметом дослідження багатьох вітчизняних науковців. Зокрема, загальні проблеми та перспективи електроенергетики розглядаються у працях Кононенка І. К. [1], окремі аспекти розвитку електроенергетики України висвітлюються у дослідженні Єгорової В. [2]. Механізми державного регулювання розвитку альтернативної енергетики в Україні ґрунтовно проаналізовано у роботі Волошина О. Л. [3], тоді як питання нетрадиційних джерел енергії та альтернативних палив систематизовано у монографії Адаменка О. М., Височанського В., Лютка В.,

Михайліва М. [4] та ін. Водночас, попри наявність наукових напрацювань щодо розвитку електроенергетики та державного регулювання альтернативної енергетики, недостатньо дослідженими залишаються дискусійні питання методичного забезпечення практичного впровадження механізмів державно-приватного партнерства у секторі відновлюваної енергетики, зокрема щодо стандартизації етапів підготовки ДПП-проектів, розподілу ризиків та інструментів моніторингу результативності, що потребує подальшого наукового опрацювання.

Метою статті є обґрунтування теоретико-методичних засад та розроблення практично орієнтованого методичного забезпечення впровадження механізмів державно-приватного партнерства у секторі відновлюваної енергетики з урахуванням сучасних тенденцій енергетичного переходу, галузевих особливостей та інституційних умов.

Виклад основного матеріалу. Теоретичне осмислення державно-приватного партнерства (ДПП) у науковій літературі ґрунтується на міждисциплінарному підході, що поєднує положення економічної теорії, інституціоналізму, теорії публічного управління та проєктного менеджменту. У загальному розумінні ДПП трактується як довгострокова форма взаємодії між державним і приватним секторами, спрямована на реалізацію суспільно значущих проєктів із розподілом ресурсів, ризиків і відповідальності між партнерами. При цьому акцент робиться не лише на залученні приватного капіталу, а й на використанні управлінських, технологічних та інноваційних переваг приватного сектору. У межах економічного підходу державно-приватне партнерство розглядається як механізм підвищення ефективності використання обмежених бюджетних ресурсів шляхом залучення приватних інвестицій та оптимізації витрат на всіх етапах життєвого циклу проєкту. Теорія трансакційних витрат пояснює доцільність ДПП з позиції зменшення витрат координації, контролю та контракування за умов належного інституційного середовища. Водночас інституціональний підхід підкреслює важливість формальних і неформальних правил, стабільності регуляторної бази та довіри між партнерами як ключових передумов успішності ДПП.

У теорії публічного управління ДПП трактується як інструмент модернізації державного сектору, що дозволяє підвищити якість надання публічних послуг і зменшити навантаження на державні інституції. У цьому контексті партнерство розглядається не як передача функцій приватному сектору, а як спільне управління проєктами з чітко визначеними цілями, показниками результативності та механізмами контролю. Такий підхід особливо актуальний для інфраструктурних галузей, де держава зберігає стратегічну роль, але потребує підтримки з боку приватного бізнесу. Форми державно-приватного партнерства в наукових дослідженнях класифікуються за різними

ознаками: рівнем участі приватного партнера, способом фінансування, розподілом ризиків і прав власності. Найпоширенішими формами є концесії, контракти типу DBFO (design–build–finance–operate), орендні та сервісні договори, а також спільні підприємства. Вибір конкретної форми ДПП залежить від галузевих особливостей, масштабів проекту, фінансової спроможності держави та ступеня готовності приватного сектору брати на себе довгострокові ризики.

У секторі відновлюваної енергетики теоретичні підходи до ДПП доповнюються специфікою галузі, зокрема високою капіталомісткістю, тривалими строками окупності та залежністю від регуляторних механізмів підтримки. У цьому контексті ДПП розглядається як інструмент зниження інвестиційних ризиків і підвищення «банківності» проектів, особливо на етапі будівництва та введення потужностей в експлуатацію. Важливою є також роль партнерства у забезпеченні інтеграції відновлюваних джерел енергії в енергосистему, розвитку мережевої інфраструктури та впровадженні технологій накопичення енергії. Отже, у теоретичному вимірі державно-приватне партнерство виступає багатофункціональним інструментом розвитку сектору відновлюваної енергетики, що поєднує інвестиційну, інституційну та управлінську складові. Його роль полягає не лише у фінансуванні проектів, а й у формуванні стійкої моделі взаємодії між державою та бізнесом, здатної забезпечити довгостроковий розвиток галузі, прискорення енергетичного переходу та досягнення цілей сталого розвитку.

Сучасні тенденції у відновлюваній енергетиці суттєво змінюють практику підготовки та реалізації проектів державно-приватного партнерства (ДПП). Якщо на попередніх етапах ключовим завданням було нарощування встановлених потужностей ВДЕ, то нині фокус зміщується на системну інтеграцію: приєднання до мереж, керування небалансами, розвиток гнучкості (накопичення, керування попитом), цифровізацію та підвищення стійкості енергосистем, що ускладнює «інженерію» ДПП-проекту: зростає кількість зацікавлених сторін (оператори мереж, балансуючі суб'єкти, регулятори, громади, кредитори), а також вимоги до результативності - від «побудувати МВт» до «забезпечити системну цінність та надійність».

Ефективна реалізація проектів державно-приватного партнерства у секторі відновлюваної енергетики значною мірою залежить від якості інституційного середовища, організаційної спроможності учасників та доступності фінансових ресурсів. На практиці саме поєднання інституційних, організаційних і фінансових бар'єрів формує комплекс обмежень, які знижують інтерес приватного сектору до участі в ДПП та ускладнюють досягнення стратегічних цілей розвитку відновлюваної енергетики. Виявлення цих бар'єрів є необхідною передумовою для формування дієвого методичного

2(22)
2026

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

ISSN 3041-1572 Online

забезпечення практичного впровадження механізмів ДПП. До ключових інституційних бар'єрів належить нестабільність і фрагментарність нормативно-правового регулювання у сфері державно-приватного партнерства та відновлюваної енергетики. Часті зміни законодавства, підзаконних актів і правил функціонування енергетичних ринків підвищують рівень регуляторної невизначеності та інвестиційного ризику. Відсутність узгодженості між енергетичною, інвестиційною та бюджетною політиками держави призводить до розриву між стратегічними цілями декарбонізації та реальними механізмами їх досягнення через ДПП-проекти.

Суттєвим інституційним обмеженням є також недостатній рівень розвитку спеціалізованих інституцій підтримки ДПП, зокрема центрів експертизи, стандартів підготовки проектів і типових контрактних рішень для сектору відновлюваної енергетики. Відсутність уніфікованих методик оцінки ефективності та розподілу ризиків призводить до суб'єктивності управлінських рішень і неоднорідності практик реалізації ДПП. У результаті кожен проект фактично розробляється «з нуля», що збільшує строки підготовки та транзакційні витрати. Організаційні бар'єри пов'язані передусім з обмеженою інституційною спроможністю органів державної влади та місцевого самоврядування виступати ефективними партнерами у ДПП. Нерідко замовники проектів не володіють достатніми компетенціями у сфері фінансового моделювання, управління ризиками, підготовки тендерної документації та моніторингу виконання контрактів. Недостатня координація між різними органами влади, зокрема в питаннях землекористування, мережевого приєднання та дозвільних процедур, призводить до затягування реалізації проектів і зростання їх вартості.

Фінансові бар'єри є одними з найбільш критичних для ДПП-проектів у відновлюваній енергетиці. Висока капіталомісткість проектів, тривалі строки окупності та залежність доходів від регуляторних механізмів підтримки ускладнюють залучення довгострокового приватного фінансування. Обмежений доступ до дешевих кредитних ресурсів, відсутність державних гарантій або інструментів розподілу фінансових ризиків підвищують вартість капіталу та знижують фінансову привабливість проектів для інвесторів і кредиторів. У сукупності інституційні, організаційні та фінансові бар'єри формують системний ефект, який стримує масштабування державно-приватного партнерства у секторі відновлюваної енергетики. Їх подолання потребує не лише вдосконалення нормативно-правової бази, а й розвитку інституційної спроможності замовників, стандартизації процедур підготовки ДПП-проектів та впровадження фінансових інструментів зниження ризиків. Саме комплексний підхід до усунення зазначених бар'єрів є ключовою умовою підвищення ефективності практичного впровадження механізмів ДПП у відновлюваній енергетиці.

Методичне забезпечення практичного впровадження механізмів державно-приватного партнерства у відновлюваній енергетиці доцільно розглядати як цілісну, логічно структуровану систему, що охоплює всі етапи життєвого циклу ДПП-проєкту - від формування ідеї до експлуатації об'єкта та оцінки досягнутих результатів. Такий підхід дозволяє перейти від фрагментарного застосування окремих інструментів до комплексного управління проєктом, орієнтованого на мінімізацію ризиків і досягнення довгострокової ефективності (табл. 1).

Таблиця 1

Структура та етапи методичного забезпечення ДПП у відновлюваній енергетиці

Етап	Зміст етапу	Основні методичні інструменти
1. Ініціювання	Формування ідеї проєкту, визначення цілей і відповідності стратегіям	Аналіз політик, оцінка ресурсного потенціалу, ідентифікація стейкхолдерів
2. Скринінг і доцільність	Перевірка можливості реалізації у форматі ДПП	Попередній аналіз витрат і вигод, Value for Money, оцінка ризиків
3. Структурування	Вибір моделі ДПП та розподіл відповідальності	Матриця ризиків, фінансова модель, сценарний аналіз
4. Конкурсний відбір	Залучення приватного партнера	Тендерна документація, критерії відбору, типові договори
5. Контрактування	Укладання договору та фінансове закриття	Договір ДПП, механізми гарантій, фінансові угоди
6. Реалізація та моніторинг	Будівництво, експлуатація та контроль результатів	КРІ, моніторинг, управління змінами, звітність

Першим етапом методичного забезпечення є ідентифікація та ініціювання ДПП-проєкту у секторі відновлюваної енергетики. На цьому етапі визначаються стратегічні цілі проєкту, його відповідність державній енергетичній політиці, регіональним програмам розвитку та цілям декарбонізації. Методичний акцент робиться на чіткому формулюванні суспільної потреби, попередньому аналізі ресурсної бази (сонячної, вітрової, біоенергетичної) та визначенні потенційних зацікавлених сторін, зокрема органів влади, приватних інвесторів і операторів мереж. Другий етап передбачає проведення попереднього аналізу та скринінгу доцільності реалізації проєкту саме у

2(22)
2026

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

ISSN 3041-1572 Online

форматі державно-приватного партнерства. Методичне забезпечення цього етапу включає оцінку альтернативних моделей реалізації, попередній аналіз витрат і вигод, визначення потенційних ризиків і перевірку фінансової та інституційної спроможності замовника. Важливою складовою є обґрунтування «цінності за гроші» та доступності проєкту для бюджету у довгостроковій перспективі, що дозволяє відсіяти економічно необґрунтовані або надмірно ризикові ініціативи.

На третьому етапі здійснюється структуризація проєкту та вибір оптимальної моделі ДПП з урахуванням специфіки відновлюваної енергетики. Методичне забезпечення зосереджується на розподілі ризиків між державним і приватним партнерами, формуванні фінансової моделі, визначенні джерел доходів і механізмів підтримки. Особливу увагу приділяють питанням мережевого приєднання, диспетчеризації, обмежень генерації та інтеграції об'єкта в енергосистему, що є критичними для проєктів ВДЕ. Четвертий і п'ятий етапи охоплюють підготовку та проведення конкурсного відбору приватного партнера, а також укладання договору і досягнення фінансового закриття. Методичне забезпечення тут полягає у розробленні прозорої тендерної документації, чітких критеріїв відбору та типових контрактних положень, які враховують специфічні ризики відновлюваної енергетики. На етапі фінансового закриття важливими є узгодження умов фінансування, гарантій і механізмів компенсації, що забезпечують «банківність» проєкту. Завершальним етапом є реалізація ДПП-проєкту, його експлуатація та моніторинг результативності. Методичне забезпечення цього етапу передбачає систему ключових показників ефективності, механізми контролю виконання договірних зобов'язань і управління змінами протягом життєвого циклу проєкту. Такий підхід дозволяє забезпечити не лише своєчасне введення об'єктів відновлюваної енергетики в експлуатацію, а й досягнення стратегічних цілей - підвищення енергетичної стійкості, зниження викидів і ефективного використання публічних та приватних ресурсів.

Практичне впровадження запропонованого методичного підходу до реалізації державно-приватного партнерства у секторі відновлюваної енергетики потребує скоординованих дій з боку всіх ключових учасників партнерства - органів державної влади, органів місцевого самоврядування та приватних інвесторів. Для центральних органів виконавчої влади першочерговим завданням є забезпечення стабільності та передбачуваності регуляторного середовища, а також інтеграція механізмів ДПП у стратегічні документи розвитку енергетики та кліматичної політики. Рекомендується впровадження єдиних методичних стандартів підготовки ДПП-проєктів у відновлюваній енергетиці, що включали б типові підходи до скринінгу, оцінки ефективності та розподілу ризиків. Для органів державної влади важливо також створити та

підтримувати інституційну інфраструктуру супроводу ДПП-проектів, зокрема спеціалізовані центри експертизи та дорадчі платформи. Такі структури можуть забезпечувати методичну допомогу замовникам, накопичення та поширення кращих практик, а також підвищення якості проектної документації. Окрему увагу доцільно приділити розвитку механізмів гарантування та страхування ризиків ДПП-проектів у секторі ВДЕ, що дозволить знизити вартість залученого капіталу та підвищити інвестиційну привабливість галузі. Органам місцевого самоврядування рекомендується застосовувати запропонований методичний підхід як інструмент підвищення якості ініціювання та підготовки ДПП-проектів у сфері відновлюваної енергетики. На практиці це означає системне використання попереднього аналізу доцільності, оцінки бюджетної доступності та чіткого формулювання цілей проекту з урахуванням потреб громади. Доцільним є залучення незалежних радників на ранніх етапах підготовки проекту, що сприятиме зниженню організаційних ризиків і прискоренню процедур реалізації.

Важливим напрямом для органів місцевого самоврядування є налагодження ефективної координації з операторами електричних мереж, регіональними органами влади та потенційними інвесторами. Використання стандартизованих процедур і типових контрактних положень у межах запропонованого методичного підходу дозволить скоротити строки погоджень і зменшити ймовірність конфліктних ситуацій під час реалізації ДПП-проектів. Крім того, громадам доцільно формувати портфелі проектів у сфері ВДЕ, що підвищує їхню привабливість для приватного сектору та фінансових установ. Для приватних інвесторів застосування запропонованого методичного підходу створює можливість більш прозорого та прогнозованого входу у ДПП-проекти відновлюваної енергетики. Рекомендується активно долучатися до етапу структуризації проекту, зокрема у частині формування фінансової моделі, матриці ризиків та показників результативності. Такий підхід дозволяє своєчасно ідентифікувати критичні ризики, оцінити реалістичність доходів і сформувані економічно обґрунтовані пропозиції під час конкурсного відбору.

Загалом практичні рекомендації щодо застосування методичного підходу мають бути спрямовані на підвищення якості управління життєвим циклом ДПП-проектів у секторі відновлюваної енергетики. Комплексне впровадження запропонованих рішень сприятиме зниженню транзакційних витрат, підвищенню довіри між партнерами та досягненню довгострокових соціально-економічних і екологічних ефектів, що у свою чергу, створює передумови для масштабування державно-приватного партнерства як одного з ключових інструментів сталого розвитку відновлюваної енергетики.

2(22)
2026

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

ISSN 3041-1572 Online

Висновки. У ході дослідження узагальнено теоретичні підходи до сутності та форм державно-приватного партнерства і обґрунтовано його роль як ключового інструменту розвитку сектору відновлюваної енергетики в умовах енергетичного переходу. Встановлено, що ДПП поєднує інвестиційну, інституційну та управлінську складові, забезпечуючи можливість мобілізації приватного капіталу, трансферу управлінських і технологічних компетенцій та підвищення ефективності використання публічних ресурсів. Доведено, що саме у сфері відновлюваної енергетики потенціал ДПП реалізується найбільш повно за умови чіткого методичного супроводу проєктів на всіх етапах їх життєвого циклу. Сформовано структуру та етапи методичного забезпечення практичного впровадження механізмів державно-приватного партнерства у відновлюваній енергетиці та розроблено практичні рекомендації для органів державної влади, місцевого самоврядування та приватних інвесторів. Запропонований підхід дозволяє знизити ризики реалізації ДПП-проєктів, підвищити їх інвестиційну привабливість і забезпечити досягнення стратегічних цілей сталого розвитку енергетичного сектору. Практичне застосування отриманих висновків створює підґрунтя для активізації державно-приватного партнерства як ефективного механізму розвитку відновлюваної енергетики.

Література:

1. Кононенко І. К. Електроенергетика: проблеми та перспективи. Економіка України. 2016. № 2. С. 12-13.
2. Єгорова В. До питання про розвиток електроенергетики України. Економіка України. 2018. № 11. С. 23.
3. Волошин О. Л. Механізми державного регулювання розвитку альтернативної енергетики в Україні: дис. канд. держ. упр. : 25.00.02. 2015. 193 с.
4. Адаменко О.М., Височанський В., Лютко В., Михайлів М. Альтернативні палива та інші нетрадиційні джерела енергії: монографія. 2017. 432с.
5. Директива Європейського Парламенту та Ради 2009/28/ЄС від 23 квітня 2009 року «Про заохочення до використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU09267>
6. Директива Європейського Парламенту та Ради 2018/2001 від 11 грудня 2018 року «Про заохочення використання енергії з відновлюваних джерел». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_039-18
7. Закон України " Про альтернативні джерела енергії " від 09.04.2014 № 1193-VII. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T030555>
8. Закон України "Про електроенергетику" від 16 жовтня 1997 року № 575/97-ВР. URL: <https://www.cek.dp.ua/index.php/2-uncategorised/353-zakon-ukrajini-pro-elektroenergetiku.html>
9. Energy efficiency trend: biomass makes up 80 per cent of renewable energy supplies. URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/en/home/presscenter/pressreleases/2019/study-tour--undp-shared-best-bioenergy-practices-with-ukrainian-.html>
10. Energy Ministry offers renewable energy investors new, tougher scenario for voluntary feed-in tariff restructuring. URL: <https://en.interfax.com.ua/news/economic/643805.html>

11. Global Energy Efficiency and Renewable Energy (GEEREF). URL: http://www.eib.org/products/lending/equity_funds/infrastructure_equity_funds/geeref.htm
12. In The European Union, Hydropower Is The Key To A Renewable Energy Future. URL: <https://www.evwind.es/2020/10/20/in-the-european-union-hydropower-is-the-key-to-arenewable-energy-future/77795>
13. Mobilising institutional capital for renewable energy. URL: <https://www.irena.org/publications/2020/Nov/Mobilising-institutional-capital-forrenewable-energy>.

References:

1. Kononenko, I. K. (2016). Elektroenerhetyka: problemy ta perspektyvy [Electric power industry: problems and prospects]. *Ekonomika Ukrainy – Economy of Ukraine*, 2, 12–13 [in Ukrainian].
2. Yehorova, V. (2018). Do pytannia pro rozvytok elektroenerhetyky Ukrainy [On the issue of development of Ukraine's electric power industry]. *Ekonomika Ukrainy – Economy of Ukraine*, 11, 23 [in Ukrainian].
3. Voloshyn, O. L. (2015). Mekhanizmy derzhavnogo rehuliuвання rozvytku alternatyvnoi enerhetyky v Ukraini [Mechanisms of state regulation of alternative energy development in Ukraine]. Candidate's thesis. Kyiv, 193 p. [in Ukrainian].
4. Adamenko, O. M., Vysochanskyi, V., Liotko, V., & Mykhailiv, M. (2017). *Alternatyvni palyva ta inshi netradytsiini dzherela enerhii* [Alternative fuels and other non-traditional energy sources]. Kyiv, 432 p. [in Ukrainian].
5. European Parliament and Council. (2009). Dyrektyva 2009/28/YeS pro zaokhochennia do vykorystannia enerhii, vyroblenoi z vidnovliuvanykh dzherel [Directive 2009/28/EC on the promotion of the use of energy from renewable sources]. Retrieved from <https://ips.ligazakon.net/document/MU09267>
6. European Parliament and Council. (2018). Dyrektyva 2018/2001 pro zaokhochennia vykorystannia enerhii z vidnovliuvanykh dzherel [Directive (EU) 2018/2001 on the promotion of the use of energy from renewable sources]. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_039-18
7. Zakon Ukrainy "Pro alternatyvni dzherela enerhii". (2014). [Law of Ukraine "On Alternative Energy Sources"]. Retrieved from <https://ips.ligazakon.net/document/T030555> [in Ukrainian].
8. Zakon Ukrainy "Pro elektroenerhetyku". (1997). [Law of Ukraine "On Electric Power Industry"]. Retrieved from <https://www.cek.dp.ua/index.php/2-uncategorised/353-zakon-ukrajini-pro-elektroenergetiku.html> [in Ukrainian].
9. United Nations Development Programme. (2019). Energy efficiency trend: biomass makes up 80 per cent of renewable energy supplies. Retrieved from <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/en/home/presscenter/pressreleases/2019/study-tour--undp-shared-best-bioenergy-practices-with-ukrainian-.html>
10. Interfax-Ukraine. (2020). Energy ministry offers renewable energy investors new, tougher scenario for voluntary feed-in tariff restructuring. Retrieved from <https://en.interfax.com.ua/news/economic/643805.html>
11. European Investment Bank. (n.d.). Global Energy Efficiency and Renewable Energy Fund (GEEREF). Retrieved from http://www.eib.org/products/lending/equity_funds/infrastructure_equity_funds/geeref.htm
12. EVWind. (2020). In the European Union, hydropower is the key to a renewable energy future. Retrieved from <https://www.evwind.es/2020/10/20/in-the-european-union-hydropower-is-the-key-to-arenewable-energy-future/77795>
13. International Renewable Energy Agency. (2020). Mobilising institutional capital for renewable energy. Retrieved from <https://www.irena.org/publications/2020/Nov/Mobilising-institutional-capital-for-renewable-energy>